

UNIVERSITY OF TUZLA

UNIVERZITET U TUZLI

UNIVERZITET U TUZLI
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET

ODSJEK: GEOGRAFIJA

I CIKLUS STUDIJA

STUDIJSKI PROGRAM: TURIZMOLOGIJA

U primjeni od akademske 2018/2019. godine

Univerzitetska 4, 75 000 Tuzla Tel.: 00387 (0)35 320 860, 320 900, Fax.: 320 861
www.pmf.untz.ba

I Opći dio

1. Opis programa

Studijski program "Turizmologija" na Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli po svojoj strukturi odgovara programima preporučenim Bolonjskom deklaracijom (po ETCS sistemu bodovanja) i sličan je studijskim programima više poznatih univerziteta koji su prihvatili ovaj proces. Djelimično se po svom sadržaju razlikuje, zbog uvažavanja specifičnih aktuelnih potreba turističke privrede i turizma u Bosni i Hercegovini. Studijski program je kompatibilan sa europskim visokoškolskim programima koji omogućava dalje školovanje u inostranstvu.

Studijski program "Turizmologija" omogućava sticanje opštih i specifičnih kompetencija predviđenih za datu oblast, kojima pripada navedeni studijski program. Navedenim studijskim programom studenti stiču osnovna naučna i stručna znanja, vještine i kompetencije definirane i planirane kroz obrazovne ciljeve. Znanja, vještine i kompetencije definirane su u skladu sa nazivom izlazne diplome I ciklusa studija. Studijski program omogućava studentima ovladavanje opštim naučnim ili akademskim kompetencijama i praktičnim znanjima, vještinama i sposobnostima koje, po međunarodnim standardima, važe za temeljna znanja iz područja turizma. Studijski program obuhvata i praktičnu nastavu koja se realizira kroz rad u turističkim preduzećima.

Studijski program "Turizmologija" koncipiran je tako da ponuđeni nastavni predmeti i sadržaji odgovaraju savremenim turističkim kretanjima i interdisciplinarnog je karaktera. Studijski program "Turizmologija" akcentat stavlja na sticanju znanja, vještina i kompetencija koje su neophodne budućim turizmolozima za poznavanje, promoviranje i unapređenje turizma i turističke djelatnosti, kao važnog segmenta društveno-ekonomskog razvoja.

2. Trajanje studija i ukupan broj ECTS bodova

Studij I ciklusa studijskog programa "Turizmologija" na Odsjeku za geografiju Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Tuzli traje četiri godine, koji se vrednuje sa najmanje 240 ECTS bodova. Maksimalni angažman studenta u direktnoj nastavi utvrđen je nastavnim planom i iznosi 25 sati sedmično za sve studijske godine.

3. Stručni - akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija I ciklusa

Studij se organizira u trajanju od četiri godine. Nakon završenog I ciklusa studijskog programa "Turizmologija" na studijskom odsjeku Geografija stiče se zvanje *Bachelor turizmologije*.

4. Uslovi za upis na studijski program

Pravo upisa na studijski program "Turizmologija" I ciklusa studija, na Odsjeku za geografiju PMF-a Univerziteta u Tuzli imaju sva lica koja su završila četverogodišnju srednju školu, a dalji postupak provodi se po procedurama koje, u skladu sa Zakonom i Statutom

donosi Senat, prije utvrđivanja konkursa za upis studenata. Za upis na navedeni studijski program na Odsjeku za geografiju vrednuje se srednjoškolski uspjeh iz nastavnih predmeta Geografija i Historija ili Matematika i Engleski jezik, opći uspjeh u srednjoj školi i maturalni ispit, a na prijemnom ispitu provjeravaju se temeljna znanja geografskog sadržaja. Studenti polažu prijemni ispit geografskog sadržaja, jer navedeni sadržaj odgovara provjeri osnovnih znanja i vještina potrebnih turizmologiji i turizmu kao privrednoj grani.

5. Ciljevi studijskog programa

Ciljevi studijskog programa su:

- a. Izvođenje i unapređenje nastave na prvom ciklusu studija po Bolonjskom procesu (ECTS);
- b. Školovanje kadrova koji će dobiti znanje, vještine i sposobnosti koje, po međunarodnim standardima, važe za temeljna znanja iz područja turizma;
- c. Školovanje kadrova koji će biti osposobljeni za prepoznavanje i analizu aktualnih procesa i odnosa u turizmu i prijenos tih spoznaja u dokumente koji su važni za razvoj društva;
- d. Školovanje kadrova koji će biti sposobni vrednovati socijalne, ekonomske i ekološke odnose u regiji s namjenom uspostavljanja trajnog ekonomskog i socijalnog razvoja;
- e. Izdavanje stručnih i naučnih časopisa i udžbenika;
- f. Međunarodna saradnja sa univerzitetima iz Europske unije, uz uporedno usklađivanje nastavnih programa i učešće u zajedničkim naučnim projektima;
- g. Unapređivanje naučne i teorijske misli, kao i aplikativna proučavanja koja treba da pospješe ekonomsko-geografski razvoj (optimalno korištenje pojedinih resursa, pitanja regionalnog planiranja i racionalni prostorni razmještaj privrednih djelatnosti, zaštita geografske sredine);

6. Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom

Student koji završi I ciklus studijskog programa „Turizmologija“ osposobljen je za rad u hotelijerskim i turističkim preduzećima te kulturnim i drugim institucijama koje bilježe turističku posjećenost.

a) Opće kompetencije:

- a. Sposobnost sistemskog mišljenja koje omogućava svršenom studentu uključivanje u interdisciplinarnu grupu za analizu prostornih problema iz prirodne i društvene problematike.
- b. Razvijene etičke misli iz područja prirodnih, društvenih i humanističkih nauka.
- c. Poznavanje i upotreba stručnog i naučno-metodološkog aparata.
- d. Samostalno prikupljanje i upotreba izvora podataka, znanja i informacija iz domena turizma.

- e. Otvorenost za alternativne mogućnosti rješenja, te usmjerenost ka realno rješivim problemima.
- f. Sposobnost samostalnog planiranja i organizovanja radnih zadataka na različitim stručnim područjima turizma.
- g. Sposobnost prijenosa znanja u svakodnevnoj praksi.
- h. Sposobnost za kooperativnost i timski rad.
- i. Sposobnost upotrebe informatičko-komunikacijskih tehnologija.
- j. Sposobnost javnog nastupa.
- k. Usmjerenost ka cjeloživotnom učenju.

b) Specifične kompetencije:

- Poznavanje i razumijevanje osnovnih teorijskih ishodišta turizma.
- Poznavanje historijskog razvoja turizma kao bitne privredne grane.
- Sposobnost povezivanja spoznaja prirodnih, društvenih i humanističkih nauka.
- Razumijevanje opće strukture turizma i turističke djelatnosti te povezanost između njenih subdisciplina.
- Spoznaja društveno-aplikativne vrijednosti turizma i turističke djelatnosti.
- Sposobnost samostalne interpretacije stručnih i naučnih radova iz područja turizma i nauka koje se bave istraživanjem ove djelatnosti.
- Ovladavanje osnovnim istraživačkim metodama i postupcima.
- Sposobnost analize geografskih faktora i njihovih međusobnih veza i odnosa.
- Osnovno znanje fizičkogeografskog istraživanja sa naglaskom na proučavanje prirodnih turističkih potencijala.
- Osnovno znanje društvenogeografskih istraživanja s posebnim naglaskom na proučavanje antropogenih turističkih potencijala.
- Poznavanje principa regionalizacije.
- Poznavanje osnova ekonomije i ekonomike turističke djelatnosti.
- Razvijene komunikacijske sposobnosti.
- Sposobnost komunikacije na nematernjim (svjetskim) jezicima.
- Sposobnost upotrebe specifičnih istraživačkih tehnika i metoda iz područja statistike, kartografije i GIS-a.

c) Mogućnosti zapošljavanja:

Bachelor turizmologije osposobljen je za rad:

- u hotelijerskim preduzećima (receptijski i drugi administrativni poslovi), saobraćajno-turističkim preduzećima, kulturnim i drugim institucijama koje bilježe turističku posjećenost (muzeji, galerije, zaštićena područja i kulturno-historijska područja, vjerski objekti i sl.);
- u tijelima državne i lokalne uprave;
- vezan za poslove informacije, komunikacije, dokumentacije, u vladinim i nevladinim organizacijama, turističkim uredima, tour operaterima, u istraživanju tržišta, izdavaštvu, medijima i dr.

- na poslovima prikupljanja i obrade prostornih podataka u naučnim ustanovama i prostorno-planerskim ustanovama.

7. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

- Studenti koji su pohađali drugi studijski program (studij geografije, ili neki srodni studij) mogu preći na studij turizmologije ako su odslušali I godinu studija i ako imaju položeno najmanje 80% predmeta sa prve godine studija koji po svom programskom sadržaju odgovaraju predmetima studijskog programa "Turizmologija".
- Položeni ispiti po starim studijskim programima priznaju se ako predmeti iz kojih su ispiti položeni, po svom sadržaju i obimu odgovaraju nastavnom predmetu novog studijskog programa od najmanje 80%. Priznavanjem ispita priznaje se i ocjena kojom je student ocijenjen, te broj bodova u skladu sa nastavnim planom studijskog programa.
- Pokretanjem novih studijskih programa I ciklusa na Odsjeku za geografiju PMF-a Univerziteta u Tuzli, studentima koji su stekli zvanje *bachelor turizmologije* biće omogućeno da, uz polaganje razlike predmeta, stiču novu diplomu i zvanje iz srodnih disciplina.
- Položeni ispiti drugih studijskih programa prirodnih i društvenih nauka priznaju se ako predmeti iz kojih su ispiti položeni, po svom sadržaju i obimu odgovaraju nastavnom predmetu studijskog programa "Turizmologija" od najmanje 80%. Priznavanjem ispita priznaje se i ocjena kojom je student ocijenjen, te broj bodova u skladu sa nastavnim planom studijskog programa.

8. Lista obaveznih i izbornih predmeta i broj sati potreban za realizaciju Programa, te pripadajući broj ECTS bodova

NASTAVNI PLAN I PROGRAM

PRVA (I) GODINA	I SEMESTAR				II SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Predmet								
Uvod u turizmologiju	3	2	0	6				
Fizička geografija	3	1	1	7				
Društvena geografija	3	1	1	7				
Regionalna geografija	2	1	0	4				
Geografski informacioni sistem u turizmu	3	0	2	6				
Tjelesni i zdravstveni odgoj I	0	0	2	0				
Fizičkogeografske osnove turizma					3	1	1	7
Društvenogeografske osnove turizma					3	1	1	7
Statističke i grafičke metode u turizmu					3	0	2	6
Turistička kartografija					2	0	2	5
Turistička geografija					3	1	0	5
Tjelesni i zdravstveni odgoj II					0	0	2	0
UKUPNO	14	5	6	30	14	3	8	30

DRUGA (II) GODINA	III SEMESTAR				IV SEMESTAR			
Predmet	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Geoeologija i turizam	3	2	2	7				
Historija svijeta	3	1	0	5				
Ekonomska geografija	2	1	0	4				
Kulturnogeografske osnove turizma	2	1	0	4				
Saobraćajna geografija	2	1	0	4				
Engleski jezik u struci I	3	2	0	6				
Primorski turizam					2	1	0	4
Planinski turizam i ekoturizam					2	1	0	4
Ekonomika turizma					4	3	0	7
Posebni oblici turizma					2	1	0	4
Turizam i geografska regionalizacija					2	1	0	4
Engleski jezik u struci II					3	3	0	7
UKUPNO	15	8	2	30	15	10	0	30

TREĆA (III) GODINA	V SEMESTAR				VI SEMESTAR			
Predmet	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Historija Bosne i Hercegovine	3	2	0	6				
Kultura, komunikacija i animacija u turizmu	3	2	0	6				
Turističke regije svijeta	3	2	0	6				
Turističke destinacije	3	1	0	5				
Njemački jezik u struci I	2	1	0	4				
Marketing u turizmu					3	2	0	6
Gastronomski turizam					3	2	0	6
Menadžment u turizmu					3	2	0	6
Poslovno pravo					3	1	0	5
Njemački jezik u struci II					2	1	0	4
UKUPNO OBAVEZNIH	14	8	0	27	14	8	0	27
Dopunski krediti – student bira 3 ECTS	2	1	0	3	2	1	0	3
UKUPNO	16	9	0	30	16	9	0	30
DOPUNSKI KREDITI – student bira 3 ECTS	V SEMESTAR				VI SEMESTAR			
Predmet	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Turski jezik I	2	1	0	3				
Poslovanje turističkih agencija	2	1	0	3				
Turski jezik II					2	1	0	3
Turistička geografija Bosne i Hercegovine					2	1	0	3

ČETVRTA (IV) GODINA	VII SEMESTAR				VIII SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Predmet								
Turizam i hotelijerstvo	3	2	0	6				
Zdravstveni i sportsko-rekreativni turizam	3	2	0	6				
Vjerski turizam	3	2	0	6				
Banjski turizam	3	1	0	5				
Turizam, regionalno planiranje i razvoj	2	1	0	4				
Turizam i prostorno planiranje					3	2	0	6
Planiranje i organizacija turističkih putovanja					3	2	0	6
Gradski, manifestacioni i tranzitni turizam					3	2	0	6
Sociologija turizma					3	1	0	5
Stručna praksa					0	0	3*	4
UKUPNO OBAVEZNIH	14	8	0	27	12	7	3	27
Dopunski krediti – student bira 3 ECTS	2	1	0	3	2	1	0	3
UKUPNO	16	9	0	30	14	8	3	30
DOPUNSKI KREDITI – student bira 3 ECTS	VII SEMESTAR				VIII SEMESTAR			
Predmet	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Brežnjačko područje i menadžment turističkih destinacija	2	1	0	3				
Regionalni turistički potencijali Bosne i Hercegovine	2	1	0	3				
Kulturno-historijsko naslijeđe Bosne i Hercegovine					2	1	0	3
Zavičajna geografija Tuzlanskog kantona					2	1	0	3

9. Način izbora predmeta iz drugih studijskih programa

Student samostalno bira izborni predmet ili predmete studijskog programa i to na način da sa obaveznim predmetima ostvari dovoljan broj ECTS bodova planiranih za semestar.

10. Uslovi upisa u sljedeći semestar, odnosno narednu godinu studija, te način završetka studija

Student upisuje narednu godinu studija na osnovu ostvarenih ECTS bodova iz prethodne godine studija. Ukoliko student ne ostvari broj ECTS bodova utvrđen Zakonom i drugim općim aktima Univerziteta za upis u narednu godinu studija obnavlja upis u istu godinu studija.

11. Način izvođenja studija

Studij I ciklusa studijskog programa "Turizmologija" na Odsjeku za geografiju PMF-a Univerziteta u Tuzli organizovan je isključivo kao redovni studij.

12. Uslovi nastavka studija

Student po završetku I ciklusa stiče pravo nastavka školovanja na II ciklusu studijskog programa "Turizmologija" na Odsjeku za geografiju kao i drugim srodnim programima II

---

* Praktičan rad

ciklusa, kako u zemlji tako i u inostranstvu, na univerzitetima koji su program prilagodili ECTS bodovanja.

13. Druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa

Praktična nastava (stručna praksa) se realizira kontinuirano sa izvođenjem nastave u VIII semestru ili nakon odslušanog semestra (ferijalna praksa) po planiranom broju sati. Realizira se kroz rad u hotelijerskim preduzećima (repcijski i drugi administrativni poslovi), saobraćajno-turističkim preduzećima, kulturnim i drugim institucijama koje bilježe turističku posjećenost (muzeji, galerije, zaštićena i kulturno-historijska područja, vjerski objekti i sl.). Stručna praksa obuhvata vođenje dnevnika o izvršenom praktičnom radu. Za izvođenja ovog oblika nastave (stručna praksa) imenuje se odgovorni predmetni nastavnik.

II Detaljan opis programa

Preduslovi za slušanje nastavnog predmeta, oblici provođenja znanja, ciljevi i ishodi učenja, sadržaj nastavnog predmeta, metode učenja i načini provjere znanja detaljno su opisani syllabusima predmeta, hronološki poredanih (I do VIII semestar I ciklusa studija) za sve nastavne predmete studijskog programa, a prema obrascu i uputama dobivenim iz Ureda za nastavu.